

[Carsten Raft.]

vore soldater i 1864 var underlegne med deres gamle forladegeværer i forhold til preussernes moderne skyts. Jeg er ikke bange for at sige, at den underlegenhed, det drejer sig om her, den, der eventuelt kan blive konstateret, er langt, langt frygteligere end den, man så dengang.

Må jeg komme med en enkelt egentlig politisk bemærkning. Det er mig fuldkommen flintrende ligegyldigt, om det radikale parti stemmer for dette lovforslag eller ej. Jeg har aldrig kendt partiet som andet end et forsvarsfjendtligt parti, og jeg har ikke hørt en udtalelse, der tyder på, at det har ændret sin mening. Tillæg mig ikke nogen som helst sentimentalitet i retning at hæve spørgsmålet op over partierne. Det flertal, der var i den første forsvarskommission, var et godt og sundt og stærkt flertal; vi behøver aldeles ikke hjælp fra de pågældende herrer. Det synes, som om det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft var glad for den løfteparagraf, eller hvad jeg skal sige, om en ændring af forslaget, hvis forudsætningerne ændres. Den er jeg nu ikke meget glad for. Selvfølgelig kan der komme et eller andet chok, Ungarn, Czekoslovakiet eller andet, der kan ændre noget, men ændringen plejer at gå i den retning, at de radikale ser en mulighed for at svække forsvaret. Jeg ser den paragraf, der er indsat, som en radikal løfteparagraf til skade for forsvaret og til skade for sagen.

Jeg skal med hensyn til det foreliggende lovforslag ikke på nogen måde rette nogen kritik mod den højtærede forsvarsminister. Jeg synes såmænd, han trofast gennem årene har gjort, hvad han kunne for at få en ordentlig ordning, men i den trekantede situation, hvori han befinder sig, kunne han vel heller ikke gøre så meget mere.

Jeg skal heller ikke beskæftige mig med sagkundskabens gåen med til tingene til slut. Der foreligger fra de forskellige forsvarsudvalg og i offentlige dokumenter så klare udtryk for, hvad sagkundskaben, hvad forsvarsstyrelsen, mener om Danmarks forsvar og kravene hertil, at vi aldeles ikke behøver at diskutere den side af sagen. Når man behændigt citerer general Norstads udtalelser, må jeg med formandens tilladelse tage bare en enkelt ting, som andre har taget ud. General Norstad skriver:

„Hvis Danmark skal opfylde de minimale krav til sit eget forsvar og til selv det lavest mulige bidragsniveau til det fælles NATO-forsvar, vil der i de kommende år kræves større forbedringer.“

Da der ikke er aftalt noget som helst om større forbedringer, vil det sige, at det efter den højeste sagkundskab er under minimum.

Hvad angår selve ordningen, vil jeg først beklage nedsættelsen af tjenestetiden. Det er ganske klart, at de unge gerne vil have kortere tjenestetid, og sådan som indtjeningsforholdene i den unge alder er, vil de helst være fri for at blive indkaldt. Jeg har dog aldrig i samtaler med hundreder af soldater mødt dette voldsomme krav om en kortere tjenestetid. Glæden ved at slippe billigere kan blive nederdrægtigt dyrt betalt, hvis de skal prøves for alvor. Der er sagkyndige udtalelser nok om den korte tjenestetid; en af de mest praktiske og fornuftige er fremsat af en general i Jylland, der sagde: i de fleste fag har man en eksamen; består man ikke den, kan man gå om næste år; men det, jeg er så ked af, er, at mine folk ikke kan gå om.

Den 12 måneders tjenestetid vil desuden kræve mange tusinde flere professionelle og flere værnepligtige. Det er for samfundet i enhver henseende den vanskeligste, den kostbareste og den mest ødsle tjenesteform, der overhovedet kan findes, i forhold til den, der består i øjeblikket. Vi har jo ikke fået meget at vide i udvalget, men vi får vel en ny udvalgsbehandling. Jeg vil gerne have at vide, hvordan man indretter afdelingerne. Tanken er, at det system, der blev indført for at mildne overgangen fra 18 til 16 måneder, skal afskaffes. Det er et meget vanskeligt system. Hvis man virkelig, som man har tænkt sig, lader afdeling for afdeling følge samlet op gennem uddannelsen, vil der efter min mening komme meget unge afdelinger, og hvis vi kunne hjælpe dem, der altså har meget kort tjeneste, selv om det kun bliver et kompagni, og hvis vi kunne vedtage, at de ikke skulle bruges; var det meget godt, men sådanne afdelinger bruges jo altid. Jeg vil gerne i udvalget komme tilbage til spørgsmålet om hele dette system.

Det er min opfattelse, at visse politikere, der er gået med til den 12 måneders tjeneste-